

coalitia 2009

coalitia civică pentru alegeri libere și corecte

COALIȚIA CIVICĂ PENTRU ALEGERI LIBERE ȘI CORECTE

ASOCIAȚIA PROMO-LEX

Raport nr. 3

Monitorizarea alegerilor parlamentare anticipate din 29 iulie 2009

Perioada de monitorizare: 19 – 26 iulie 2009

Publicat la 27 iulie 2009

Introducere

Monitorizarea alegerilor parlamentare anticipate din 29 iulie 2009 în șapte circumscripții electorale este un proiect realizat de Asociația Promo-LEX în cadrul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte „Coaliția 2009”. „Coaliția 2009” este o uniune benevolă de organizații non-guvernamentale, care implementează proiecte întru îmbunătățirea procesului electoral și sporirea încrederii cetățenilor în proces. Programele de monitorizare a alegerilor în cadrul „Coaliției 2009” sunt implementate atât de Promo-LEX, cât și de alte organizații care fac parte din aceasta.

Al treilea raport de monitorizare, realizat pentru perioada 19 – 26 iulie 2009 se referă la monitorizarea alegerilor parlamentare anticipate din 29 iulie 2009 în circumscripțiile electorale Florești, Rezina, Dubăsari, Anenii Noi, Căușeni, Ștefan Vodă și regiunea transnistreană a Republicii Moldova de către peste 270 observatori. Aceste raioane mărginesc regiunea transnistreană și găzduiesc secții de votare speciale destinate alegătorilor cu domiciliul în regiunea transnistreană. Informația din raport a fost colectată de observatorii Promo-LEX în raioanele monitorizate prin observare directă, întâlniri cu interlocutori și consultarea documentelor oficiale.

Constatările și recomandările din prezentul raport sunt formulate cu bună credință și prezentate în spiritul unei cooperări sănătoase cu toate părțile interesate în edificarea unui proces electoral transparent și corect în Moldova. Autorii solicită persoanelor și instituțiilor interesate să ofere informații, să critice sau să corecteze anumite aspecte sau recomandări incluse în Rapoartele de monitorizare a procesului electoral în circumscripțiile nominalizate. Efortul de monitorizare se ghidează de Constituția Republicii Moldova, Codul Electoral, și standardele și principiile internaționale de observare a alegerilor.

Proiectul este susținut financiar de National Endowment for Democracy.

REZUMAT

Efortul de monitorizare Promo-LEX constată că desfășurarea procesului electoral continuă să se desfășoare cu încălcări ale legislației electorale de către actorii implicați.

În regiunile monitorizate, au fost ignorate sau respectate parțial prevederile legale privind întocmirea și afișarea listelor electorale, fiind constatate greșeli, inclusiv includerea persoanelor decedate.

Se menține tendința de influențare abuzivă și intimidarea alegătorilor, inclusiv cu obligarea de a participa la întâlniri electorale. S-au constatat cazuri de intimidare a concurenților electorali de administrația publică.

În majoritatea cazurilor, distribuirea pliantului „Alege nr. 1” elaborat de ÎS „Poșta Moldovei”, a fost perceput drept publicitate electorală camuflată în favoarea unui concurent electoral.

Unii reprezentanți ai administrației publice locale continuă să influențeze opinia alegătorilor cu utilizarea resurselor publice, prin dotarea tehnică a unor instituții din localitate.

În comparație cu perioada anterioară, mass-media din regiunea transnistreană reflectă mai mult și mai calitativ procesul electoral. În comparație cu scrutinul precedent unii concurenți electorali își promovează imaginea prin materiale publicitare și publicitate electorală, fără menționarea „achitat din fonduri electorale”.

Alegătorii din regiunea transnistreană, în continuare nu sunt informați de către organele electorale despre procedura de votare (locul și data alegerilor). Din cauză că nu au fost întocmite listele electorale, cetățenii din această regiune nu au putut obține certificate pentru drept de vot.

I. LISTELE ELECTORALE

Întocmirea listelor electorale

La 21 iulie 2009 în listele electorale ale secției de votare nr. 17 din satul Ion Vodă, raionul Florești, observatorul Promo-LEX a depistat în lista electorală un nume de familie greșit al cetățeanului Poruciuc. Președintele biroului electoral al secției de votare a refuzat să corecteze greșeala, motivând că „... listele au fost transmise la Chișinău iar persoana în cauză poate să voteze și așa...”.

La 22 iulie 2009, dna Lilia Polișciuc, președintele biroului electoral al secției de votare nr. 3 din orașul Florești, a început excluderea din listele electorale a persoanelor plecate peste hotare. La intervenția observatorului Promo-LEX, care a explicat că acest fapt contravine legii, aceasta a revenit la lista electorală anterior întocmită.

În perioada de monitorizare, Viorel Furtună (observator Promo-LEX) a solicitat de mai multe ori dnei Valentina Castraveț, secretar al biroului electoral al secției de votare din satul Molovata, raionul Dubăsari, să fie inclus în lista electorală. Dna Valentina Castraveț i-a declarat lui Viorel Furtună că acesta va fi inclus în lista suplimentară. În aceeași listă este indicat greșit numele dnei Dina Postica (născută în 1921, indicată în liste drept Irina Postica). În lista electorală din aceeași localitate, lipsesc datele din buletinul de identitate a 20 de persoane.

La secția de votare nr. 15 din satul Oxentia, raionul Dubăsari, este inclus în liste minorul Botnaru Nicolae, născut în decembrie 1991.

La secția de votare nr. 1 din orașul Căușeni, din cele 428 persoane înscrise pe liste, 26 sunt decedate, iar în dreptul a 58 de alegători lipsește seria și numărul buletinului de identitate. La secția de votare nr. 2 din orașul Căușeni, la cetățenii cu numărul de ordine 356 – 407 sunt observate 26 de persoane cărora le lipsesc datele cu privire la buletinul de identitate.

În secția de votare nr.1 din orașul Rezina, observatorului Promo-LEX, Valeriu Rusu i s-a permis accesul la listele electorale doar la fila în care este inclus numele său (alegătorii incluși pe liste de la numărul 546-562). Examinând numele alegătorilor de pe fila respectivă a constatat introducerea a trei persoane decedate.

Afișarea listelor electorale

La 24 iulie 2009 în secția de votare nr. 4 din localitatea Berezchi, raionul Anenii Noi, listele electorale nu erau afișate.

La 24 iulie 2009, în secția de votare nr. 29 din Mereni, raionul Anenii Noi, nu erau afișate listele electorale.

La 24 iulie 2009, listele electorale nu erau afișate în următoarele localități din raionul Rezina: Țâpova (secția de votare nr. 21), Echimăuți (secția de votare nr. 13), Mateuți (secția de votare nr. 23), Pripiceni-Răzeși (secția de votare nr. 31), Țareuca (secția de votare nr. 40), Gordinșeti (secția de votare nr. 16).

La 24 iulie 2009, în secția de votare nr. 10 din Fârlădeni, raionul Căușeni, nu au fost afișate listele electorale. Dna Maria Mânza, președintele biroului electoral al secției de votare, a motivat neafișarea listelor electorale prin procesul de verificare a acestora.

La 24 iulie 2009 nu au fost afișate listele electorale în următoarele localități din raionul Florești: orașul Florești (secțiile de votare nr. 1, 4, 5, 6), Băhrănești (secția de votare nr. 12), Ghindești (secția de votare nr. 30), orașul Ghindești (secția de votare nr. 7), Cenușa (secția de votare nr. 57), Gvozdova (secția de votare nr. 35), Lunga (secția de votare nr. 45), Ivanovca (secția de votare nr. 61), Vărvăreuca (secția de votare nr. 68), Gura Căinarului (secția de votare nr. 36), Bobulești (secția de votare nr. 34), Prajila (secția de votare nr. 50), Vertiujeni (secția de votare nr. 72), Octeabrskoe (secția de votare nr. 71), Bursuc (secția de votare nr. 41), Japca (secția de votare nr. 43), Cunicea (secțiile de votare nr. 25, 26 și 27), Gara Unchitești (secția de votare nr. 24), Cuhureștii de Jos (secția de votare nr. 22).

În satele Gvozdova, Maiscoe, Ivanovca din raionul Florești, verificarea listelor electorale de observatorii Promo-LEX a fost imposibilă, deoarece birourile electorale erau închise.

La 20 iulie 2009 în satele Lunga și Băhrănești, raionul Florești, președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare, dnele Aliona Cernei și, respectiv, Ludmila Frecăuțan, au refuzat observatorilor să verifice listele, solicitând acreditările acestora.

La 22 iulie 2009 în satul Fârlădeni, raionul Căușeni, listele electorale nu erau afișate.

II. INFLUENȚA ABUZIVĂ ȘI INTIMIDAREA ALEGĂTORILOR

La 21 iulie 2009 în satul Izvoare, raionul Florești, a avut loc întâlnirea cetățenilor cu reprezentanții PCRM. Medicii, profesorii și angajații primăriei au fost aduși în mod organizat. Președintele interimar al Consiliului Raional Florești, dnul Procopie Șura, a amenințat participanții că dacă nu vor alege PCRM „... se va începe războiul civil, românii de peste Prut își vor lua înapoi pământurile care au fost în proprietatea lor până la eliberarea Moldovei...”, că „... la 7 aprilie 2009 tineretul din România se afla la frontieră și aștepta un semnal să treacă Prutul...”, „... datorită președintelui Voronin, țara a scăpat de vărsare de sânge...”.

La 23 iulie 2009, în orașul Florești, pe parcursul dezbaterilor publice electorale, organizate la Centrul Contact, președintele interimar al raionului Florești, Procopie Șura, a intimidat cetățeanul Verenciuc, care dorea să adreseze întrebări participanților.

La 22 iulie 2009 în satul Varnița, raionul Anenii Noi, a avut loc întâlnirea alegătorilor cu Vlad Filat, reprezentant PLDM. La întrebarea dlui Dumitru Urătu (reprezentant PPCD), Tudor Serbov (primarul satului Varnița, reprezentant AMN) l-a amenințat că dacă va mai da întrebări, va fi alungat din sală.

La 22 iulie 2009, în fața primăriei satului Tănătari, raionul Căușeni, reprezentantul „Moldova-Gaz”, filiala Căușeni, dnul Alexei Baluța, a avut o întâlnire cu locuitorii satului. S-au pus în discuție problemele ce țin de gazificarea satului și contribuțiile cetățenilor în cadrul acestui proiect. La întrebarea cetățeanului Osadce Gheorghe „... ce trebuie să facem pentru a urgenta gazificarea satului? ...”, Alexei Baluța a răspuns „Votați PCRM și satul va fi gazificat mai repede și mai ieftin”.

La 23 iulie 2009, la ora 10.00, pe str. Ciprian Porumbescu din orașul Florești, patru fete (cu vârsta cuprinsă între 18 și 20 ani), distribuiau afișe electorale ale concurentului electoral PL. În acest timp, s-a oprit o mașină a poliției din care a coborât un colaborator MAI și le-a amenințat că dacă vor continua distribuirea materialelor, vor fi reținute pe 3 ore.

La 23 iulie 2009, în Casa de Cultură din orașul Anenii Noi, a avut loc întâlnirea cu alegătorii a candidatului PCRM Zinaida Greceanii. Dna Greceanii s-a deplasat cu mașina de serviciu cu numerele de înmatriculare RM G 001, escortată de două mașini cu numere speciale SP 050 și MAI 0335. În cadrul ședinței au participat dnul Alexandru Snegur (primarul satului Speia, raionul Anenii Noi), care a îndemnat cetățenii să voteze pentru PCRM. Calmăc Serghei (președintele gospodăriei țărănești din Hârbovăț), Bobrova Raisa (directorul liceului din Puhăceni) și Golban Victor (șeful Centrului de Medicină) au făcut agitație electorală, menționând că multe dintre schimbările din raion au fost făcute datorită guvernării actuale. Sub protecția anonimatului, observatorului Promo-LEX i s-a comunicat că unele instituții au impus angajații să frecventeze întâlnirea. Circa opt persoane au fost aduse cu mașina de marca

“UAZ” ce aparține Asistenței Medicale Urgente. Alte persoane au fost aduse cu un autocar din satul Mereni, raionul Anenii Noi, care deservește ruta Mereni-Chișinău.

În perioada 23-24 iulie 2009, în orașul Ștefan Vodă, angajații Întreprinderii de Stat “Poșta Moldovei” au distribuit materiale publicitare. Pe prima pagină a respectivelor materiale scria cu litere mari “ALEGE Nr. 1, alege echipa de profesioniști” iar mai jos, cu litere mai mici de culoare galbenă, pe fundal alb, scria “operatorul postal al Moldovei”. Acest material informativ, alături de ziarul „Comunistul”, au fost difuzate de angajații oficiilor poștale pe teritoriul următoarelor secții de votare din raionul Rezina: orașul Rezina (secțiile de votare nr. 1, 2, 3, 4, 5), Boșernița (secția de votare nr.6), Ciorna (secția de votare nr. 7), Stohnaia (secția de votare nr. 8), Pripiceni-Rezeși (secția de votare nr. 31), Lipiceni (secția de votare nr. 22), Mateuți (secția de votare nr. 23), Tarasova (secția de votare nr. 38), Pișcărești (secția de votare nr. 36), Papauți (secția de votare nr. 28), Echimăuți (secția de votare nr. 13), Saharna Nouă (secția de votare nr. 32), Buciușca (secția de votare nr. 33), Țâpova (secția de votare nr. 21), Ignăței (secția de votare nr. 19), Cuizăuca (secția de votare nr. 12), Ghiduleni și Roșcanii de Sus. Același set de materiale a fost distribuit și în satul Holercani, raionul Dubăsari.

La 22 iulie 2009, în localitatea Izvoare, raionul Florești, dna Valentina Novac, asistent social în localitate și dna Svetlana Lupu, secretar al primăriei, au distribuit produse alimentare (crupe, paste făinoase). În momentul distribuției, s-a menționat că produsele sunt din partea PCRМ. Produsele au fost luate de circa 200 locuitori ai satelor Izvoare și Bezeni, raionul Florești.

III. CONCURENȚII ELECTORALI

Intimidarea concurenților electorali

La 21 iulie 2009, în satul Holercani, raionul Dubăsari, Natalia Bășcăneanu (simpatizant PL) a fost agresată verbal și amenințată cu răfuială fizică dacă nu încetează imediat agitația electorală în favoarea PL-ului. Amenințarea a fost făcută de persoane necunoscute, care venise în sat cu o mașină cu numere de înmatriculare de Criuleni.

La 23 iulie 2009, în satul Holercani, raionul Dubăsari, în timp ce simpatizanții PDM făceau agitație electorală „din ușă în ușă”, inspectorul de sector le-a spus să plece acasă, precizând că vor fi dispersați forțat dacă nu vor proceda întocmai.

La 19 iulie 2009, primarul comunei Pripiceni-Răzeși, raionul Rezina, a chemat angajații primăriei să voteze în favoarea concurentului electoral PCRМ, iar dacă vor face altfel urmează să fie concediați.

Oferirea cadourilor în cadrul activităților electorale

La 23 iulie 2009, în școala din localitatea Telița, raionul Anenii Noi, a avut loc întâlnirea reprezentanților PCRМ cu locuitorii satului. Candidatul pe lista PCRМ, Bondari Veaceslav, a declarat că în cazul în care localnicii vor vota PCRМ, “... se va ajuta la betonarea ogrăzii școlii...”. La 24 iulie 2009, în ograda școlii au fost aduse două tone de ciment și o mașină de pietriș. Aceste bunuri au fost primite de către directorul școlii, Nadejda Chelmenciuc, și șefa pe gospodărie, Lebedi Aliona.

La 23 iulie 2009, directorul grădiniței de copii din satul Tănătari, raionul Căușeni, dna Mariana Agafii, a organizat o adunare cu părinții. La adunare au fost invitați dnul Nicolae Munteanu (șeful ocolului silvic Căușeni) și Iurie Muntean (candidat PCRМ, prezentat în calitate de vice-ministru al Economiei și Comerțului). Directorul grădiniței le-a mulțumit reprezentanților PCRМ pentru ajutorul acordat grădiniței sub formă de paturi noi și o mașină de spălat.

La 24 iulie 2009, în incinta Casei de Cultură din satul Șerpeni, raionul Anenii Noi, în intervalul 20:00 – 22.00 a avut loc un concert organizat de PCRМ. În cadrul evenimentului, Bondari Veaceslav (candidat PCRМ) a promis că “... dacă în Șerpeni se va vota în proporție de 70 % pentru PCRМ, acesta va contribui personal la reconstrucția taberei de odihnă pentru copiii din localitate...”.

Afișaje electorale

La 19 iulie 2009, în satul Doroțcaia, raionul Dubăsari, au fost afișate pentru prima dată postere în această campanie electorală.

La 20 iulie 2009, în satul Unchitești-Niculăeni, pe ușa secției de votare nr. 23 a fost afișat material al concurentului electoral PCRМ.

La 22 iulie 2009, în satul Coșernița, raionul Florești, primarul localității, dnul Ion Cojocaru, a rupt de pe panoul informativ afișele concurenților electorali, cu excepția PCRМ. Primarul a dat indicație paznicului să păzească afișele PCRМ pentru a nu fi distruse.

În noaptea din 22 spre 23 iulie 2009, în orașul Anenii Noi, cu o seară înainte de sosirea candidatului PCRМ, Zinaida Greceanîi, au fost vandalizate sediul și materialele informationale ale PCRМ din localitate.

La 24 iulie 2009, în satul Holercani, raionul Dubăsari, în scurt timp după afișare (10.30 – 11.00), Cârnaț Pantelimon (paznicul primăriei) a deteriorat anunțurile PL privind întâlnirea cu alegătorii pentru data de 27 iulie 2009 precum și afișele electorale ale aceluiași concurent electoral.

În localitățile aflate sub controlul administrației ilegale de la Tiraspol nu sunt locuri special amenajate pentru afișele electorale. Astfel, concurenții electorali plasează afișele și publicitatea electorală pe blocurile de locuit (str. Leningrad și str. Biruinței, orașul Bender).

IV. FOLOSIREA FUNCȚIILOR ȘI RESURSELOR PUBLICE ÎN SCOP ELECTORAL

La 17 iulie 2009, în satul Sănătăuca, raionul Florești, la adunarea satului, primarul Grădinaru Iurie, a subliniat că „... datorită PCRМ, în liceul din localitate „Alexe Mateevici” a fost schimbat acoperișul... premierul Greceanîi a promis repararea Casei de Cultură, dacă vom vota PCRМ...”.

În perioada 20 - 23 iulie 2009, în satul Peciște, raionul Rezina, angajații primăriei, dna Leahevici Lidia (responsabilă pentru recrutarea tinerilor în serviciul militar) și Anghel Petru (inspector fiscal), au fost observați în timpul orelor de serviciu (între orele 9.00 - 12.00) făcând agitație pentru PCRМ. Aceștia declarau că în cazul în care cetățenii nu vor vota pentru acest partid, situația în republică se va înrăutăți.

La 21 iulie 2009, în Casa de Cultură din orașul Căușeni a avut loc întâlnirea cu alegătorii PPCD, la care au participat vice-premierul Iurie Roșca și Dinu Țurcanu, candidat pe listele PPCD. Observatorii au constatat un număr sporit de mașini ale poliției rutiere la toate intersecțiile din localitate.

La 22 iulie 2009, la ora 12:15, în satul Sănătăuca, raionul Florești, dl Grigore Cojocaru, șef de direcție din cadrul Consiliului Raional Florești (nedegrevat din funcție), distribuia materiale electorale ale concurentului electoral PCRМ, folosindu-se de automobilul de serviciu, marca NIVA, înmatriculat cu numărul FL CR 602.

În perioada de monitorizare, în localitatea Cârnațeni, raionul Căușeni, asistenții sociali merg „din ușă în ușă” la persoanele în vârstă din localitate și le oferă pungi din partea concurentului electoral AMN. Pungile conțin produse alimentare (zahăr, macaroane, hrișcă, orez).

La 26 iulie 2009, în incinta Casei de Cultură din satul Cocieri, raionul Dubăsari, a avut loc întâlnirea reprezentanților PCRМ cu alegătorii. La adunare au participat Grigore Policinschi (președintele raionului Dubăsari), Raisa Spinovschi (candidat PCRМ), Vasili Șova (candidat PCRМ) și Tudor Copaci (care a fost prezentat drept vice-ministru al Economiei și Comerțului). La întâlnire, dnul Grigore Policinschi s-a deplăst cu mașina de serviciu cu numerele de înmatriculare RM A 300. La intrarea în local au fost distribuite pliante „Alege nr. 1” al ÎS “Poșta Moldovei”.

La 26 iulie 2009, preotul din localitatea Volintiri, raionul Ștefan Vodă a rugat enoriașii care au venit la slujbă să intre descălțați în biserică, comunicându-le că pe jos sunt așternute covoare noi donate de concurentul electoral PLDM. Totodată, a îndemnat enoriașii să voteze pentru acest concurent electoral.

V. PRESTAȚIA ADMINISTRAȚIEI ELECTORALE

Activitatea birourilor electorale ale secțiilor de votare

Observatorii au constatat cazuri când unele birouri ale secțiilor de votare nu erau deschise la 24 iulie 2009: satul Berezchi, raionul Anenii Noi, Pripiceni-Răzeși, raionul Rezina.

În satele Gura Căinarului și Ivanovca, raionul Florești, lipsesc anunțurile și programul de activitate al birourilor electorale ale secțiilor de votare.

La 24 iulie 2009, președintele biroului electoral al secției de votare nr. 73 din Zăluceni, raionul Florești, dna Tatiana Mihai, a refuzat să-i ofere observatorului Promo-LEX informații despre programul de activitate a biroului electoral.

Implicarea membrilor administrației electorale în agitația electorală

În perioada de raportare, în satul Trifești, raionul Rezina, membrul biroului electoral al secției de votare nr. 39, dna Condrea Svetlana (înaintată din partea AMN), a fost observată făcând agitație pentru AMN.

VI. REFLECTAREA CAMPANIEI ELECTORALE ÎN MASS-MEDIA DIN REGIUNEA TRANSNISTREANĂ

Publicitate electorală

În perioada vizată în prezentul raport PSD și UCM au plasat publicitate electorală în mass-media transnistreană. Acestea sunt prezentate ca știri, fără a avea mențiunea „Publicitate electorală” sau „Achitat din fondul electoral”. Începând cu 20 iulie, portalul de știri **Lenta PMR** a plasat banner-ul PSD, care-i îndeamnă pe vizitatori să voteze „Mărtișorul”. Pe 24 iulie, tot aici apare un text publicitar intitulat „*PSD în comun cu UCM trec în viitorul parlament*”, care încearcă să convingă electoratul din Transnistria că pentru PSD+UCM vor opta 6,1% din alegători, conform unui studiu sociologic făcut în luna iulie. Textul este însoțit și de sigla PSD-ului, care este relativ mare, în comparație cu imaginile care însoțesc alte știri publicate pe **Lenta PMR**. Pe 21 iulie în ziarul „**Ruskii Proriv**”, apare pe 1/3 din pagină „*Adresarea liderilor PSD și UCM către alegătorii din Transnistria*”, cu o poză în care liderul PSD, Dumitru Braghiș, dă mâna cu liderul UCM, Vasile Tarlev. Același text apare la 22 iulie în „**Novaia Gazeta**”, de data aceasta textul fiind fără imagine și ocupând 1/4 din pagina ziarului.

Concurenții electorali

Mass-media transnistreană nu informează în mod egal despre concurenții electorali antrenați în anticipatele din 29 iulie. Partidele care apar de cele mai multe ori în știrile din regiune sunt: PCRM, PD, PSD+UCM. Partidele favorite ale portalului de știri **Lenta PMR** sunt PCRM și PD. La 19 iulie a fost publicată declarația lui Marian Lupu, care în timpul întâlnirii cu alegătorii din Bălți, a afirmat că PCRM s-a implicat în organizarea dezastrelor din 7 aprilie, iar la 20 iulie a fost difuzată o știre că Marian Lupu a devenit președintele PD. Pe parcursul zilelor de 20 și 21 iulie **Lenta PMR** a postat știri care creează impresia că în Republica Moldova toți votează PCRM. Acești „toți” sunt membrii „Asociației veteranilor din Moldova”, minoritățile naționale din țară, precum și respondenții Barometrului Opiniei Publice, făcut la comanda Institutului de Politici Publice din Chișinău. Dorin Chirtoacă este prezentat de **Lenta PMR** la 20 iulie ca un criminal pro-român, care „s-a reținut prea mult la întâlnirea cu alegătorii dintr-un sat, deranjând astfel liniștea publică”. **Lenta PMR** la 21 iulie plasează publicitate mascată pro PSD+UCM. În una din ele, liderul PSD, Dumitru Braghiș, îl acuză pe Marian Lupu că a împiedicat unificarea PSD cu PD, iar în cea de-a doua știre, Dumitru Braghiș repetă declarația liderului UCM, Vasile Tarlev, lansată în mass-media săptămâna trecută, portivită căreia „*PCRM distruge proprietarii de pământuri*”.

Agenția de știri **Novii Reghion** încearcă să diminueze importanța Partidului Comunist în R. Moldova, sugerând deja din titlul unei știri publicate pe 20 iulie, că „*PCRM va obține de trei ori mai puține voturi față de alegerile anterioare*”. Tot această știre informează că patru partide politice: PCRM, PL, PD, PLDM vor trece pragul electoral. **Novii Reghion** informează cetățenii despre câte partide politice vor fi prezente în buletinile de vot. Acest lucru este confirmat de știrea din 23 iulie despre numărul concurenților electorali antrenați în anticipare.

Novaia Gazeta, la 22 iulie aduce un elogiu PCRM-ului, într-un articol care povestește despre situația politică creată în contextul alegerilor anticipate din Moldova. Publicația afirmă că „*Partidul Comuniștilor rămâne cel mai puternic partid*”, iar liderul acestuia, V. Voronin, este „*un lider carismatic*”. Publicația aruncă presupuneri conform cărora: PCRM trebuie să obțină 49-51%, M. Lupu-11-13%, M. Ghimpu-D. Chirtoacă-13-17 %, AMN 5-7%, PLDM 10-12 %. Un loc aparte, scrie publicația, ocupă PSD+UCM, uniunea va acumula 5%. Ultima afirmație este o publicitate ascunsă, deoarece cifra de 5 % este prezentă în reclamele electorale ale alianței Braghiș-Tarlev.

Postul **TV PMR** pe 18 iulie, într-un reportaj din cadrul emisiunii „Nabliudateli” dedică cele mai multe minute lui Dorin Chirtoacă, care potrivit experților solicitați de **TV PMR**, va lua procentajul cel mai mare la anticipate. Atenție secundară este acordată AMN-ului, pentru că este partidul care are toate șansele să nu accedă în viitorul Parlament din lipsa ideilor noi.

	Novaia Gazeta	Pridnestrovie	TV PMR	TSV	Olvia Press	NR2	Regnum	Lenta PMR
06.iul			1					4
07.iul		1			1	2	4	1
08.iul	2		1				5	5
09.iul							2	
10.iul				1		1	5	7
11.iul				1			3	
12.iul								1
13.iul							6	5
14.iul						3	1	7
15.iul			1		1	2	4	11
16.iul							1	12
17.iul							2	2
18.iul			1	1				1
19.iul								2
20.iul						3	2	5
21.iul						2	1	8
22.iul	3		1				1	3
23.iul		1				2		2
24.iul							1	5
25.iul								
	5	2	5	3	2	15	38	81

Portalul de știri **Lenta PMR** în perioada 6-25 iulie a oferit cele mai multe știri cu privire la alegerile anticipate din R. Moldova. Majoritatea au fost preluate de pe mediile afiliate concurentului electoral, acestea sunt: Moldpres, Omega, Novosti-Moldova, Nezavisimaia Moldova. **Lenta PMR** a mediatizat intens PCRМ în știri cu conotație pozitivă. **Regnum** este agenția de știri care pledează pentru independența regiunii transnistrene, motiv pentru care a postat știri care au sedimentat ideea că PCRМ nu este capabil să poarte negocieri cu liderii de la Tiraspol, favorizând partidele care au în programul lor electoral soluționarea conflictului transnistrean prin recunoașterea Transnistriei. Pe parcursul a trei săptămâni, **Regnum** a menținut ideea că opoziția va dori unificarea cu România, în cazul în care aceasta obține victorie la anticipate. Agenția de știri **Olvia Press**, **TV PMR** și ziarul **Pridnestrovie** au tratat R. Moldova ca un stat vecin, punând accent pe „armonizarea” Constituției transnistrene cu Constituția Federației Ruse.

VII. ÎNGRIJORĂRI

În lumina constatărilor efectuate, efortul de monitorizare Promo-LEX se declară îngrijorat de următoarele:

- Calitatea întocmirii și caracterul incomplet al listelor electorale;
- Imposibilitatea verificării listelor electorale în localitățile unde acestea nu au fost făcute publice;
- Continuarea utilizării și promovării discursurilor de instigare de ură și intoleranță națională;
- Tratarea inegală a concurenților electorali de către reprezentanții administrației publice locale;
- Implicarea în procesul electoral a angajaților instituțiilor publice;
- Intimidarea concurenților electorali și alegătorilor reprezentanții administrației publice locale;
- Ignorarea continuă a drepturilor și libertăților electorale ale alegătorilor din regiunea transnistreană.

VIII. RECOMANDĂRI

Ținând cont de constatările și observările efectuate până în prezent, Asociația Promo-LEX recomandă:

- Elaborarea unui mecanism eficient de întocmire a listelor electorale;
- Respectarea normelor legale referitoare la asigurarea oportunităților egale pentru concurenții electorali;
- Autosesizarea și investigarea în cazurile de intimidare a concurenților electorali și cetățenilor;
- Elaborarea unui mecanism de informare, educare și implicare electorală a cetățenilor din regiunea transnistreană;